

Sygn. akt IV U 1276/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sąd. Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014r. w S.

odwołania L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 17 września 2013r., znak: ENMS/25/036014835

w sprawie L. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo L. S. do emerytury od 18 sierpnia 2013r.

Sygn. akt: IV U 1276/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 17 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił L. S. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że do stażu pracy w takich warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) SA w L. od (...) do (...), gdyż ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach wynika, że w okresie tym ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierownika budowy i kierownika obiektu. Osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych wykonują prace o charakterze administracyjno-biurowym i przebywają w pomieszczeniach oddalonych od stanowisk roboczych dlatego ich praca nie może być zaliczona do pracy w szczególnych warunkach. Zakres obowiązków kierownika z uwagi na pełnioną funkcję wykracza poza osobiste dozorowanie i kontrolę.

Odwołanie od w/w decyzji złożył L. S. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał m.in., że organ rentowy dokonał całkowicie błędnych ustaleń co do charakteru wykonywanej przez niego pracy w Przedsiębiorstwie (...) SA w L.. Tymczasem przez cały wskazany wyżej okres zatrudnienia wykonywał on budowach realizowanych przez pracodawcę bezpośrednią kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji

oraz dozór inżynieryjno-techniczny. Było to jego jedyne i wyłączne zadanie w rozpatrywanym okresie zatrudnienia. Wykonując powyższe obowiązki pracował na budowach - tak jak nadzorowani przez niego pracownicy fizyczni. Organ rentowy kwestionując przedłożone przez niego świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie wskazał dowodów, na jakich oparł ustalenie, że jego praca nie spełnia kryteriów pracy w szczególnych warunkach. Powołał się jedynie na ogólne spostrzeżenia dotyczące pracy „kierowników”, nie badając w ogóle faktycznych warunków pracy ubezpieczonego. Z uwagi na to, że u wskazanego pracodawcy nie było funkcji majstra do jego obowiązków na stanowisku kierownika budowy należało bezpośrednio nadzorowanie pracowników i jakości wykonywanej przez nich pracy. Pracownicy, których nadzorował to spawacze, monterzy konstrukcji stalowych na wysokości, pracownicy wykonujący roboty wodnokanalizacyjne oraz rurociągi w głębokich wykopach (odwołanie k.2-8).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.12-13).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony L. S. w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. Uprzednio – w dniu (...) wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 5 sierpnia 2013r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 27 lat, 1 miesiąc i 21 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 27 lat, 1 miesiąc i 14 dni, a okresy nieskładkowe 7 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że wykazany przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. staż pracy w szczególnych warunkach wynosi 2 lata i 3 miesiące i obejmuje okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) SA w L. od (...) przy pracach polegających na spawaniu (świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 4 września 2013r. k.15 akt emerytalnych). Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył do dalszego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w powyższym przedsiębiorstwie .tj, (...) na stanowiskach zastępcy kierownika budowy, a następnie kierownika budowy przyjmując, że z uwagi na charakter pracy na kierowniczych stanowiskach brak jest podstaw do zakwalifikowania pracy ubezpieczonego do pracy polegającej na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorze inżynieryjno-technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie – w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 4 września 2013r. k.16 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z (...) organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 17 września 2013r. k.18 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) SA w L. od (...) do (...). w pełnym wymiarze czasu pracy (świadectwo pracy z 31 lipca 2001r. k.7 akt emerytalnych).

Ubezpieczony będący z wykształcenia technikiem instalacji sanitarnych został zatrudniony w powyższym Przedsiębiorstwie (wcześniej (...) Przedsiębiorstwo (...)) od (...). na stanowisku montera-spawacza (umowa o pracę z (...). - w aktach osobowych ubezpieczonego). Na stanowisku tym ubezpieczony pracował do (...). Z dniem (...). pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko zastępcy kierownika budowy w (...) K. ,tj. w Kierownictwie Zespołu (...) (pismo z (...). - w części B akt osobowych). Następnie z dniem 2 lutego 1987r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu analogiczne stanowisko zastępcy kierownika budowy, tyle że w (...) S. ,tj. w Kierownictwie Zespołu (...) (pismo z (...). - w części B akt osobowych). Następnie z dniem 1 sierpnia 1987r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko kierownika budowy w (...) S. (pismo z (...). - w części B akt osobowych). Na stanowisku tym ubezpieczony zatrudniony był do (...). Od (...) ubezpieczony zatrudniony został na stanowisku kierownika budowy w (...) K. (formalnie strony zawarły nową umowę o pracę z(...) - w części B akt osobowych). Na stanowisku tym ubezpieczony zatrudniony był do (...)

Przedsiębiorstwo (...) SA w L. realizowało budowy instalacji urządzeń przemysłowych. Były to instalacje zewnętrzne – ciepłownicze, wodociągowe, gazociągowe, kanalizacyjne oraz instalacje wewnątrz infrastruktury

przemysłowej ,tj. instalacje sprężonego powietrza, wentylacyjne, instalacje do przesyłu pary, instalacje kondensatu i inne. Przedsiębiorstwo realizowało budowy w ramach tzw. Kierownictw Zespołu (...) obejmujących określony teren np. K., S., K.. W ramach wymienionych (...) pracował ubezpieczony na przestrzeni od (...), pełniąc na początku funkcję zastępcy kierownika budowy w (...) K., a następnie zastępcy kierownika budowy i kierownika budowy w (...) S. i wreszcie kierownika budowy w (...). Pracując na stanowisku zastępcy kierownika budowy i kierownika budowy ubezpieczony bezpośrednio kierował pracami budowlanymi pracowników fizycznych oraz nadzorował te prace pod względem jakościowym, czytał projekty, rozwiązywał problemy techniczne pojawiające się w trakcie pracy. Z uwagi na to, że Przedsiębiorstwo nie zatrudniało majstrów praca ubezpieczonego rodzajowo odpowiadała pracy majstra. Ubezpieczony nie wykonywał czynności administracyjnych poza prowadzeniem listy obecności podległych pracowników. Sprawami związanymi z zamówieniami materiałów zajmował się dział zaopatrzenia, wpisów do dzienników budowy dokonywał przełożony ubezpieczonego, którym był kierownik odpowiedniego Kierownictwa Zespołu (...). Z uwagi na rodzaj wykonywanych instalacji i konieczność zachowania właściwej jakości łączenia rur gazowych, ciepłowniczych i innych instalacji ubezpieczony przez cały czas przebywał na terenie budowy nadzorując wykonywane prace. Podlegali mu pracownicy wykonujący prace spawalnicze oraz prace montażowe na wysokości zarówno na poziomie plus, jak i minus (w wykopach). W zależności o rodzaju wykonywanej instalacji prace odbywały na wysokości od 7 do 10 -12 m - w przypadku instalacji wewnętrznych np. wentylacyjnych w halach produkcyjnych lub instalacji wykonywanych na estakadach oraz w wykopach w ziemi o głębokości do 2-3 metrów, a nawet 7 metrów w przypadku budowy przepompowni wody. W ramach nadzoru ubezpieczony przebywał bezpośrednio przy stanowiskach pracowników fizycznych – spawaczy i monterów ,tj. zarówno na wysokości, jak i w wykopach sprawdzając jakość połączeń i decydując o przejściu do dalszego etapu pracy ,tj. o zaizolowaniu instalacji, zasypaniu określonego etapu instalacji. W rozpatrywanym okresie instalacje łączone były za pomocą spawania elektrycznego lub gazowego (np. sieci ciepłownicze) lub metodą nasuwową (sieci kanalizacyjne). W ramach (...) K. ubezpieczony pracował m.in. przy budowie Elektrociepłowni (...), Zakładu (...) w W., Przedsiębiorstwa P (...) w W.. W ramach (...) S. ubezpieczony pracował m.in. przy budowie Przedsiębiorstwa (...) w S., Zakładów (...) w S., przejścia granicznego w K., Stacji Paliw w M., w ramach (...) K. ubezpieczony pracował m.in. przy budowie Cukrowni (...) oraz przy wymianie linii w Hucie (...) (zeznania świadków: J. C. k.26-27, J. M. k.27-27v, A. L. k.28 oraz zeznania ubezpieczonego k.28-28v i k.24v-26 – nagranie od minuty 2 do 39).

Ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.12 akt emerytalnych). We wniosku o emeryturę ubezpieczony wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa (wniosek o emeryturę k.1v akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie L. S. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa

prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia. Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wskazując, że do stażu tego powinien być zaliczony cały okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) SA w L. tj, obok uznanego przez organ rentowy okresu (...), również okres od (...). w wymiarze 15 lat i 6 miesięcy, kiedy to ubezpieczony pracował na stanowisku zastępcy kierownika budowy, a następnie kierownika budowy wykonując prace polegające na sprawowaniu dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace zaliczane do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na dowód wykonywania pracy w szczególnych warunkach w powyższym okresie ubezpieczony przedłożył świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach złożone na k.16 akt emerytalnych, w myśl którego we wskazanym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dział XIV poz. 24 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. (wspomniany wyżej dozór inżynieryjno-techniczny). Organ rentowy zakwestionował przedmiotowe świadectwo pracy uznając, że pełniąc funkcję zastępcy kierownika budowy i kierownika budowy ubezpieczony nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy bezpośrednio przy stanowiskach, na których nie są zachowane higieniczne normy pracy, a ponadto jako kierownik, a zatem pracownik dozoru inżynieryjno-technicznego wyższego szczebla wykonywał czynności administracyjno-biurowe, które wykraczają poza osobiste dozоровanie i kontrolę.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest nieuzasadnione. Słusznie podniósł ubezpieczony w odwołaniu, że odmawiając mu prawa do emerytury organ rentowy nie wskazał na żadne ustalenia odnoszące się do warunków pracy ubezpieczonego, ale powołał się na niczym nie poparte ogólne stwierdzenia, że praca na stanowisku kierowniczym nie podlega zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach, gdyż z jej wykonywaniem wiążą się inne czynności o charakterze administracyjnym, a ponadto pracownik na stanowisku kierowniczym nie przebywa stale i bezpośrednio przy stanowiskach pracy, na których nie są zachowane higieniczne normy pracy. Z przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz z wyczerpujących, spójnych i logicznych zeznań świadków w osobach położonych ubezpieczonego (kierowników Kierownictw Zespołu (...)) oraz jednego z pracowników fizycznych podległych ubezpieczonemu, a także z logicznych zeznań samego ubezpieczonego wynika bezspornie, że w rozpatrywanym okresie ubezpieczony wykonywał prace polegające na kierowaniu pracami budowlanymi i nadzorem jakościowym na tych pracach, przy czym z uwagi na rodzaj wykonywanych instalacji, skomplikowany zakres prac i wynikający stąd obowiązek zachowania wysokich wymogów bezpieczeństwa, przez cały okres pracy ubezpieczony pracował bezpośrednio na budowach w miejscu, gdzie swoją pracę wykonywali podlegli mu pracownicy. Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu wynika, że prace którymi kierował i które nadzorował ubezpieczony były wykonywane przez spawaczy oraz monterów konstrukcji metalowych na wysokości, a także przez robotników wykonujących prace wodnokanalizacyjne oraz prace przy budowie rurociągów w głębokich wykopach. Nie ulega wątpliwości, że prace wymienionych grup zawodowych są zaliczane do prac w szczególnych warunkach – vide: wykaz A: dział XIV poz.12 i dział V poz.1 i 5 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Nadzorując prace wymienionych grup pracowników ubezpieczony pracował w tych samych warunkach, co wskazani pracownicy, a zatem zarówno na wysokości, jak i w wykopach przez co - podobnie jako oni - narażony był na szkodliwe dla organizmu warunki pracy. W tych okolicznościach w pełni uzasadnione jest zakwalifikowanie pracy ubezpieczonego wykonywanej w okresie od (...) do pracy o jakiej mowa w wykazie A dział XIV poz.24 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. a polegającej na sprawowaniu dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Wskazać jeszcze należy, że wbrew twierdzeniom

organu rentowego ubezpieczony w ramach obowiązków na stanowisku zastępcy kierownika, a następnie kierownika budowy nie wykonywał czynności administracyjno-biurowych. Z uwagi na strukturę stanowisk w przedsiębiorstwie stanowisko ubezpieczonego – literalnie określone jako kierownik – rodzajowo zbliżone było do pracy majstra (mistrza), a zatem pracownika bezpośrednio nadzorującego pracowników i proces budowy. Jedyną czynnością, którą można określić jako administracyjną, wykonywaną przez ubezpieczonego było prowadzenie listy obecności podległych pracowników fizycznych. Okoliczność ta jednak nie podważa ustalenia, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Tego rodzaju czynność stanowiła margines pracy ubezpieczonego, a ponadto była elementem nadzoru nad pracownikami.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo L. S. do emerytury od (...). ,tj. od chwili ukończenia przez ubezpieczonego(...)roku życia.